

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

**e-ΕΦΚΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ**

Πληροφορίες: Ν. Κατσιμπούρης

Ταχ. Δ/νση: Σατωβριάνδου 18

104 32 Αθήνα

Τηλ: 2105285582

E-mail: d.asfalisis@efka.gov.gr

Αθήνα 9/3/2023

Αρ. Πρωτ.: 115322/09-03-23

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 22

ΠΡΟΣ: Αποδέκτες Πίνακα Α'

ΘΕΜΑ: «Ασφαλιστικές εισφορές επί των διατακτικών σίτισης – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 145 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου».

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 5006/2022, με τις οποίες στην παρ. 1 του άρθρου 145 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222) και στην παρ. 1 του κωδικοποιηθέντος άρθρου 9 του ν. 2336/1995 (Α' 189), προστίθεται τρίτο εδάφιο, και το οποίο από την έναρξη ισχύος αυτού (1/1/2023) καθορίζει το νομοθετικό πλαίσιο για την υποχρέωση ή μη καταβολής ασφαλιστικών εισφορών επί των χορηγούμενων από εργοδότη προς τους εργαζόμενους διατακτικών σίτισης σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή.

Με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 19 του Κανονισμού Ασφάλισης του τ. Ι.Κ.Α. –Ε.Τ.Α.Μ., της παρ. 4 του άρθρου 25 Α.Ν.1846/51, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν. 4476/65 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 825/78, ορίζεται η έννοια των αποδοχών επί των οποίων υπάρχει υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών.

Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις αλλά και την δικαστηριακή νομολογία αποδοχές επί των οποίων υπολογίζονται εισφορές θεωρούνται οι κάθε είδους παροχές σε χρήμα και σε είδος που χορηγούνται από τον εργοδότη προς τον εργαζόμενο, τακτικά ή έκτακτα, είτε από συμβατική ή νόμιμη υποχρέωση, είτε οικειοθελώς, ως αντάλλαγμα για την εργασία τους, εκτός από τις παροχές κοινωνικού χαρακτήρα που είναι τα δώρα λόγω γάμου του ασφαλισμένου ή των τέκνων του, ή λόγω γέννησης τέκνων του ασφαλισμένου και το βοήθημα σε οικογένεια θανόντος ασφαλισμένου.

Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κ.Α. του τ. Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. ως αποδοχές επί των οποίων υπάρχει υποχρέωση καταβολής εισφορών θεωρούνταν τα

χρηματικά ποσά (φιλοδωρήματα ή άλλου είδους αμοιβές) που τυχόν καταβάλλονται κατά συνήθεια από τρίτους και που υπολογίζονται βάσει σχετικών πινάκων.

Με την σύσταση του ε – ΕΦΚΑ και σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 38 του Ν.4387/16, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 34 του ν. 4670/2020, το συνολικό ποσοστό εισφοράς κύριας σύνταξης ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας.

Με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου του άρθρου 9 του ν. 2336/1995, το οποίο κωδικοποιήθηκε στην παράγραφο 1 του άρθρου 145 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου ορίστηκε ότι **οι παροχές σε είδος** προς τους εργαζόμενους, οι οποίες χορηγούνται αυτούσιες εξ ελευθεριότητας του εργοδότη, δεν περιλαμβάνονται στις τακτικές αποδοχές των εργαζομένων, δεν θεωρούνται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, και δεν υπόκεινται σε κοινωνικο- ασφαλιστικές εισφορές ή άλλες κρατήσεις, εφόσον :

- Εξυπηρετούν λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης, συμβάλουν στην αύξηση της παραγωγικότητάς της και στην ποιότητα των συνθηκών εργασίας ή αποτελούν μέτρα για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων, και
- Χορηγούνται προσωπικά προς τους δικαιούχους, μόνο αυτούσια και όχι σε χρήμα.

Με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 9 του ν. 2336/1995 ορίζεται ότι στην έννοια των ανωτέρω παροχών περιλαμβάνεται η χορήγηση τροφής (ελαφρύ γεύμα, γεύμα, δείπνο), κατά την διάρκεια του ημερήσιου εργάσιμου χρόνου και κατά την ώρα του διαλείμματος, ανεξάρτητα εάν χρόνος του διαλείμματος είναι αμειβόμενος.

**ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΟΥΝΤΑΙ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ
ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΜΗΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ
ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΩΝ
ΣΙΤΙΣΗΣ.**

Σύμφωνα με τις κοινοποιούμενες διατάξεις οι χορηγούμενες από τον εργοδότη διατακτικές σίτισης σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή προς τους εργαζόμενους εμπίπτουν στην έννοια των παροχών σε είδος του πρώτου και δεύτερου εδαφίου, και συνεπώς δεν υπόκεινται σε ασφαλιστικές εισφορές, εφόσον :

- 1) Χορηγούνται σε μηνιαία βάση από τον εργοδότη στους εργαζόμενους για την κάλυψη των αναγκών διατροφής τους κατά την διάρκεια της εργασίας τους
- 2) Η αξία τους δεν υπερβαίνει το ποσό των έξι (6) ευρώ ανά εργάσιμη ημέρα
- 3) Ανταλλάσσονται μόνο με γεύματα, έτοιμα φαγητά, τρόφιμα έτοιμα προς κατανάλωση, ροφήματα, και
- 4) Η ανωτέρω ανταλλαγή θα πρέπει να γίνεται σε συμβεβλημένο δίκτυο καταστημάτων, στη βάση συμβάσεων μεταξύ του εκδότη των διατακτικών σίτισης και των καταστημάτων, στις οποίες ρυθμίζεται ο τρόπος αποδοχής και ανταλλαγής των διατακτικών σίτισης από τους δικαιούχους εργαζόμενους.

Διευκρινίζουμε ότι, οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται αθροιστικά εκ μέρους του εργοδότη. Ως εκ τούτου τα ελεγκτικά όργανα του e - Ε.Φ.Κ.Α. προκειμένου να κρίνουν για την υποχρέωση η μη καταβολής εισφορών επί των χορηγούμενων εκ μέρους του εργοδότη διατακτικών σίτισης, θα πρέπει να εξετάζουν, εκτός των άλλων, τόσο την ύπαρξη σύμβασης μεταξύ αυτού και του δικτύου καταστημάτων, όσο και τους όρους αυτής.

Σε περίπτωση μη τήρησης και των τεσσάρων προϋποθέσεων οι χορηγούμενες από τον εργοδότη διατακτικές σίτισης, υπόκεινται σε ασφαλιστικές εισφορές και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 38 του Ν.4387/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 34 του ν. 4670/2020.

Σύμφωνα με το άρθρο 46 του ν. 5006/2022 ή ισχύς των ανωτέρω διατάξεων αρχίζει από την 1/1/2023.

Του παρόντος να λάβει γνώση, με ευθύνη των Προϊσταμένων Τοπικών Διευθύνσεων και Τμημάτων, το προσωπικό αρμοδιότητάς τους.

Ο ΑΝ/ΤΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ